

ምስ ኢትዮጵያ ዘራኽብ ዶባት ተኸፊቱ ማለት

ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ጸገም ኤርትራ ተፈቲሖ ማለት ኣይኮነን

ዓሰራይ ክፋል

ኣብ ታሽዓት ክፋሉ፡ ካብ ብህድማ ብስደት ካብ ባርነት ሓራ ምውጻእ፡ ብውሽጢ ተወዳዲብካ ህዝብኻን ሃገርኻን ካብ ናይ ጥፍኣት መንገዲ ኣድሒንካ፡ መሰረታዊ ፖለቲካዊ ፍታሕ ምምጻእ ዝግበዩ ክብርን እፎይታን ዝህብ ምጻኑ ብግቡእ ኣስተማቕሮምን ወሲኖምን እንተኣትዮም፡ ከም ንግማጺ መህረሚ በትሪ ዝግጠቐ እኩባት ሰባት መጠን ድሙቕ ኣወንታዊ ታሪኽ ከም ዘመዝገቡ ኣየጠራጥርን ኣብ ዝብል ኢና ኣቋሪጽናዮ ኔርና፡ ዓሰራይ ክፋሉ ድማ እነሆ፡-

መ. ካብ ቀታሊ ምሕረት ክጽበዩ ካብ ዝጸንሑ ወገናት ዝግበር ትጽቢት ብዝምልከት፡-

ሰባት ክሰርሑ እንክለው ብሓሳብ ኮነ ብተግባር ይጋገዩዮም። ብዝፍጽም ጌጋ ድማ ብዓይነቱን ዓቕኑን ዝፈላለ ኣብ ገዛእ ርእሶም፡ ኣብ ካልኣት ሰባት ወይ ነብሶም ሓዊሱ ንካልእ ዝልክም ጉድኣት ይበጽሑዮ። ንዘይምግጋይ ኣቐድሚካ ሓሲብካ ኣስተውዒልካ ምስራሕ ቀዳማይ ተመራጺ'ዓ እንተኾነ፡ ጽቡቕ ይገብር ኣለኹ ክትብል ወይ ብካልኣት ዝበሃልን ዝግበርን ሓቂ መሲሉኻ ኣብ ሓደ ዛዕባ ሓደ ወይ ክልተ ግዜ ምስትጋገ፡ ሕጋዊ ጥሕሰት እንተኾይኑ ብሕጋዊ ውሳኔ ምስ ፖለቲካዊ ኣረኣእያን ጠባይን ዝተኣሳሰር ምስ ዝኸውን ከኣ፡ ከም ዘጋጥም ውሁብ ነገር ተወስዱ ብፈኩስ ነቐፈታ ወይ ምኽሪ ክሰገር ይከኣልዮ። እቲ ዘይቅኑዕ ሓሳብ ወይ ተግባር ካብኡ ንላዕሊ ዝደጋገም፡ ፈጻሚኡ ካብ ተመክሮኡ ዘይመሃር ኣብኡ ተኣሊኹ ዝነበር እንተኾይኑ ግን፡ ትርጉሙ፡ ተሓታትነቱን ፍርዱን ካልእዩ ዝኸውን።

ኣርእስትና ብቐንዱ ኣብ ፖለቲካን ፖለቲካዊ ኣረኣእያን መሰረት ዝገበረን ናብ እንኮ ሰባዊ ጸረ-ህዝቢ መንግስታዊ ጉጅለ ህግደፍን ኣምለኹቲን ዘትኮረዮ። ኣብ ፖለቲካ ፍትሓዊ ይኹን ኣይኹን ደሞክራሲያዊ ይኹን ኣይኹን ምስ ባህሪኻን ኣረኣእያኻን ንዝኸይድ ስነ-ሓሳብ ክትክተል ወይ ክትድግፍ ንቡርዮ። ንርእይቶይ ከወ-ቱለይ ይኸእሉዮም ኢልካ ብሰናይ ሕርያኻ ኣብ ስልጣን ዘደየብካዮም ልእኹተኣም ብግቡእ ንዝፍጽሙ መራሕቲ ከተደንቑ ከተመገቡ ካብኡ ሓሊፍካውን ከተተባብዕ ክኸውን ክግበር ዘለዎ ብኣወንታዊ ጎኑ ዝውሰድ ኣረኣእያዮ። ኣብ ፖለቲካ ይዋሳእ ኣለኹ እናበልካ፡ ሃገር ሽፋን ጌርካ፡ ብዘይ ንጹር ፖለቲካዊ ኣረኣእያ፡ ብዘይሕጋዊ ትካላዊ ኣሰራርሓ፡ ኣብ ሕጋዊ መድረኽ ኣብዘይመረጽካዮ፡ ብሓሳብ ኮነ ብተግባር ንዘይውክለካ፡ ብኣንጻር ኣድክዩ ኣሳቕቶይ ንዝቐትለካ ውልቀ ሰብ ፍጹም እምነት ምሕዳር ግን ኣምልኹ ምበር ፖለቲካዊ ደገፍ ኣየመልክትን።

ፖለቲካዊ እምነት፡ ከም ህዝቢ በዩናይ ኣንፈት እንተተመራሕና ካብ ድሕረት ድኽነት ደልሃመት ንወጽእ። ልዕልና ሕጊ ይነግስ። ብሃገር ደረጃ ሃብታምን ድኻንን፣ ነባሪ ከተማን ገጠርን፣ ዝተማህረን ዘይተማህረን፣ ብርትዒ ተጠቓሚ ዝኾነሉ፡ ዝግግቡሉ ፈትዩ ረድዩ ዝመሓደረሉን ማሕበራዊ ፍትሒ ይሰፍን ካብ ዝብል ኩርናዕ ዝብገስ፡ ናይ ደርባዊ ባህርን ፖለቲካዊ ኣረኣእያን ሕርያ ጉዳይዮ። እዚ ከኣ መጥመሪ ብዘይብሉ ብይበሃል ኣሎ፡ ይግበር ኣሎ ወይ ብልሙድ ኣዘራርባ 03 ዓይነት ብሃውሪ ትዋስኣሉ ኣይኮነን። ማሕበራ ሰብ ዓለም ብዝጥቀሙሉ ፖለቲካዊ መድረኻት ዝውሰን፣ ንፈታውን ጸላእን ክፉት ብዝኾነ ፖለቲካዊ ቅርጽን ፖለቲካዊ ሰነዳትን ዝግለጽዮ።

ንእንኮ ሰባዊ ጸረ-ህዝቢ መንግስታዊ ጉጅለ ህግደፍን “ንሕና ንሱን” ዘተኣሳሰር ገመድ ናይ ፖለቲካዊ ኣረኣእያ ሕርያዮ ኢልካ ክትወስዶ ኣዝዩ ዘጸግምዮ። ስለምንታይ? እዚ ጉጅለ ካብ 1994 ክሳብ ሎሚ 2018 ውድባዊ ጉባኤ ኣይገበረን። ንውሓት ግዜ 24 ዓመት ምጻኑዮ። ኣብ 1994 ዝጸደቐ ፖለቲካዊ ሰነድ ን24 ዓመታት ዝኣክል ከይተፈተሸ፡ ከይተመሓየሸ ከስርሕ ይኸእልዮ ኢልካ ክትወስድ ፖለቲካዊ የዋህነት ካብኡ ሓሊፉውን ዕሸነትዮ። ኣብ 1994 ዝተመርጸ ፖለቲካዊ መሪሕነት፡ ኣብ ተመሳሳሊ ሕጋዊ መድረኽ ኣወንታውን ኣሉታውን ጎኑ ከይተፈተሸ ከይተገምገመ ምቕጻል ማለት ንዕቀት ንኣባላትን ርግጸት ሕግንዮ። ብተግባር ከኣ ኣብ 1994 ዝጸደቐ ፖለቲካዊ ሰነዱ ከምዘይሰርሕ ከምዘመኸነ፣ ሽቡ ዝተመርጸ ፖለቲካዊ መሪሕነቱ ብማእሰርቲ፡ ብሞት፡ ብስደት ተበታቲኹ ከም ዝፈረሰ ንዕዘቦ ዘለናዮ። ከም ንሃገር ዝመርሕ ዘሎ ውድብ ስራዕ ኣኼባ ክገብር ወግዓዊ መግለጺ ከውጽእ ኣብዘይኸእለሉ ኣብ ፍጹም ምሕረት ሓደ ሰብ ወዲቐ ይርከብ።

በይኑ ዘጣየሶን ንሱ ዝመርሖን መንግስቲ ብተመሳሳሊ ስሩዕ ሕጋዊ መንግስታዊ ቅርጻ የብሉን። ዝመርሖሉን ዝምረሖሉን ሕጋዊ ሃገራዊ ቅዋም የብሉን። ፖለቲካዊ ህይወት ዘለዎ ሕጋዊ ሓገሪ ኣካል ወይ ሃገራዊ ባይቶ የለን። ስሩዕ ንጥፊታት ዝገብር ሕጋዊ ፈራዲ ኣካል የለን። እቲ ሃገራዊ ጉዳይ ከምቲ ኣብ ውድባዊ ጉዳይ ኣብ ምሉእ ምሕረት እንኮ ሰብ ዝወደቐዩ። ስለዚ ብደረጃ ውድብ ኮነ መንግስቲ ሕጋዊ ትካላዊ ኣሰራርሓ እንተዘይሃልዩ፣ ነገራት ብግቡእ ዘመዛዝን ናይ ፖለቲካ ሰብ፣ ኣነ ደጋፊ ናይ ህግደፍ ወይ መንግስቲ ኤርትራዊ ክብል ኣይክእልን። ደጋፊ ወይ ኣባል ናይ ሓደ ፖለቲካዊ ሓይሊ ክትከውን ዘይክትከውን ዝውስን እቲ ፖለቲካዊ ሓይሊ ዝምረሖሉ ፖለቲካዊ ኣንፈትን ሕጋዊ ፖለቲካዊ ቅርጻን ምስ ዝህሉዩ። ህግደፍን ንሱ ዝመርሖ መንግስትን ብሕጋውን ፖለቲካውን መምዘኒን የለውን። ኣለና እንተይሎም ከኣ፡ ህላወኡም ስማዊዩ። ብተግባር ብስም ውድብን መንግስትን ኣብ ልዕሊ ዜጋታት ኢ-ሰብኣዊ ግፍፂ ከውርዱን ሃገራዊ ገበን ክፍጽሙ እንከለውዮም ሃለዋቶም ዘንጸባርቑ።

ስለዚ ኣብ ከምዚ ዝበለ ሕጋዊ ኮነ ፖለቲካዊ ሕላው ዘይብሉ ንጥፍኣት ዝተወደበ ሓይሊ፡ ኣባል ወይ ደጋፊዩ ምባል እሞ ኣስታት 27 ዓመት ኣገልጋሊ ኮይንካ ምንባር፡ ሳሕቲ ዘጋጥም ተራ ጌጋ ኣይኮነን። ፖለቲካዊ ዝንባላ ወይ ኣረኣእያውን ኣይኮነን። ምናልባት ብፖለቲካዊ ድክነት ክምክኑ እንተዘይተፈቲኑ፡ ካብ ዝህጸ ርእሱ ዝነግቐ ፖለቲካዊ ኣምልኾ ወጸኢ፡ ካልእ ንዕኡ ዝምጥን መግለጺ ክርከብሉ ኣይክእልን።

ብርግጽ እቲ እንኮ-ሰባዊ መንግስታዊ ጉጅለ፡ ካብ ውልደቱ ከም ፖለቲካዊ ምንቅስቓስ ክሳብ ሎሚ፡ ዋሕስ ፖለቲካዊ ቀጻልነቱ ኣብ ፈላሊኻ ግዛእ ድሑር ሜላ ዝተሰረተዩ። ንገላ ኣብ እዋን ነጻነታዊ ብረታዊ ቃልሲ ተጋደልቲ ወይ ሓፋሽ ውድባት ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ብምንባሮም፣ ንገላ ብሃይማኖት፣ ንገላ ብብሄር፣ ንገላ ብከባብያዊ ወይ ኣውራጃዊ ስምዒታት፣ ንገላ ብረብሓ፣ ንገላ ከኣ ብምፍርራሕ ሓደ ኣብ ልዕሊቲ ካልእ ምትእምማን ከጥፍኡ፡ ክጠራጠር፡ ናብኡ ብዘለዎ ቅርብትን ርሕቀትን ዘመገብን ዘጸልምን ወፍርታት ከምዘካይድን ፍሉጥዩ። ልዕሊ 27 ዓመት ነዚ በታኒ ኣተሓሳስባዚ እናፈለጥካ፡ ዜጋታት ብኣንጻርጽሮት ዓቕሎም ጸቢብም ብእግረይ ኣውጽእኒ ክጠፍኡ፡ ኣብ ዕዳጋ ወሪዶም ከም ጠለባዊ ክሸየጡ፣ ኣብ ምድረ በዳን ባሕርን ብጃምላ ክህልቁ እናረኣኻ እንቋዕ ኮይኑ፡ ዕድመን ጥዕናን ንመራሒና፡ ሎሚን ጽባሕን ንሕና ንሱ እናበልካ ምድባል፡ ፍጹም ካብ መስመር ሰብኣውንት ዝወጽኦ ኣምልኾ ምባር ፖለቲካዊ እምነት ኣይመልክትን።

ሰባት ግን ብህይወትን ብጥዕናን ክሳብ ዝሃለው ንነዊሕ ዓመታት ክክተልዎ ካብ ዝጸንሑ መንገዲ ክእለዩ ካብ ዘይቡር ናብ ንቡር ክምለሱ ዝክእልሉ ኣጋጣሚታት ስለዘይጠፍኡ፡ ክሳብ ሎሚ ካብ ቃታሊኦም ምሕረት ክጽበዩ፡ ጭርሖ ንሕና ንሱ ተግጢቑም ክድብሉ ዝጸንሑ ኣመለኹቲ፡ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ሎሚ ብሓሳብ ዘይኮነ ብተግባር ኣብ መውዳእታ ጥርዚ ናይ ምብትታን በጺሖምሉ ዘለው ወቕቲ ብምኻኑ፡ ካብ ኣምልኾ ሓደ ሰብ ወጺኦም ብወግዒ ብውደባ ዝበደልዎ ህዝቢ ክክሕሱ፡ ወይ ድማ ንኢሱ ካብ ንጠልም ፈጣሪ ይጥለመና ኢሎም ብዝነበርዎ መንገዲ ጥፍኣት ክምርሹ ዝመርጽሉ ወሳኒ መድረኽ ምኻኑዩ ትጽቢት ዝግበር። ሕጂውን ከም ትማሊ ንሕና ንሱ ኣብ ዝብል ደሪቕም መንገዲ እንኮ ሰብ ከም ምርጫ እንተወሲዶም ግን፡ ብሕልና ጥራሕ ዘይኮነ ኣብ ልዕሊ ዜጋታትን ህዝብታትን ኤርትራ ዝተፈጸመን ዝፍጸም ዘሎን ገበንን ክሕደትን ተሓተቲ ከም ዝኾኑ ከይዝንግዑ በዚ ኣጋጣሚ ከነዝኻኸሮም ንፈቱ።

መበል 11 ይቕጽል

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 12-10-2018